

Internasjonalt samarbeid og EU

Landsomfattende omnibus
8. – 10. august 2017

Prosjektinformasjon

Formål:	Måle holdning til internasjonalt samarbeid og EU
Dato for gjennomføring:	8. – 10. august 2017
Datainnsamlingsmetode:	Telefonintervju
Antall intervjuer:	1001
Utvalg:	Det er trukket et representativt utvalg av befolkningen over 18 år i Norge. Utvalget er trukket tilfeldig Bisnodes database over telefonnumre i Norge. Fordelingen mellom fast- og mobiltelefon er ca. 30/70.
Vekting:	Resultatene er vektet i forhold til kjønns- og alderssammensetningen i befolkningen.
Feilmargin:	Resultatene må tolkes innenfor feilmarginer på +/- 2-3 prosentpoeng for hovedfrekvensene. Feilmarginene for undergrupper er større.
Oppdragsgiver:	Europabevegelsen
Kontaktpersoner:	Christian Pollock Fjellstad
Respons konsulent:	Thore Gaard Olausen

Hovedtall oppsummert

4. Hvor sterk eller svak tilknytning føler du at du har til følgende geografiske enheter eller områder: ROTER PUNKTENE

a) Norden?

	Oktober 2015	August 2017
Sterk tilknytning til Norden	68 %	62 %
Middels tilknytning til Norden	26 %	29 %
Svak tilknytning til Norden	5 %	7 %
Ikke sikker	1 %	3 %
Antall spurte	1001	1001

b) Europa?

	Oktober 2015	August 2017
Sterk tilknytning til Europa	43 %	39 %
Middels tilknytning til Europa	48 %	47 %
Svak tilknytning til Europa	8 %	10 %
Ikke sikker	1 %	3 %
Antall spurte	1001	1001

c) Norge?

	Oktober 2015	August 2017
Sterk tilknytning til Norge	93 %	90 %
Middels tilknytning til Norge	6 %	7 %
Svak tilknytning til Norge	1 %	1 %
Ikke sikker	0 %	2 %
Antall spurte	1001	1001

Nordmenn føler sterkest tilknytning til Norge, dernest kommer Norden, og til slutt Europa. Men andelen som føler sterk tilknytning til de ulike geografiske inndelingene har gått noe ned. Størst reduksjon finner vi for sterk tilknytning til Norden.

5. Norge deltar i forpliktende internasjonalt samarbeid gjennom ulike avtaler og organisasjoner som EØS, NATO og FN. Dette berører områder som for eksempel sikkerhet, økonomisk utvikling, velferd og klima. Hvor viktig mener du det er at Norge deltar i forpliktende internasjonalt samarbeid?

	August 2017
Svært viktig	68 %
Ganske viktig	23 %
Mindre viktig	4 %
Ikke viktig i det hele tatt	2 %
Ikke sikker	3 %
Antall spurte	1001

Deltakelse i internasjonalt samarbeid oppfattes som svært viktig av nesten 70 prosent av velgerne. Ytterligere 23 prosent mener dette er svært viktig.

Velgere som stemmer Senterpartiet mener slik deltakelse er mindre viktig. Blant disse velgerne svarer i underkant av 50 prosent at dette er svært viktig.

6. Stiller du deg positiv eller negativ til at Norge er medlem i følgende organisasjoner:
ROTERT PUNKTENE

a) FN?

	August 2017
Stiller meg positiv	95 %
Stiller meg negativ	2 %
Ikke sikker	3 %
Antall spurte	1001

b) NATO?

	August 2017
Stiller meg positiv	89 %
Stiller meg negativ	6 %
Ikke sikker	5 %
Antall spurte	1001

c) EØS?

	August 2017
Stiller meg positiv	66 %
Stiller meg negativ	23 %
Ikke sikker	11 %
Antall spurte	1001

Rundt 90 prosent av velgerne mener det er positivt at Norge er med i FN og NATO. Noen færre mener det er positivt at Norge er tilknyttet EØS, men en klar overvekt er positiv. 66 prosent av de spurte er positive, mens bare 23 prosent er negative.

Det er klart flertall for EØS-tilknytning blant velgerne i de fleste av partiene. Det er kun i Senterpartiet og i Rødt det er en overvekt som stiller seg negativ til EØS.

7. Norge er tilknyttet EU gjennom EØS-avtalen. Mener du EU gjennom denne avtalen har bidratt mest positivt for Norge, har det bidratt mest negativt, eller har EU verken bidratt positivt eller negativt for Norge?

	September 2016	August 2017
EU har bidratt mest positivt	37 %	35 %
Verken positivt eller negativt	36 %	37 %
EU har bidratt mest negativt	22 %	18 %
Ikke sikker	6 %	10 %
Antall spurte	1001	1001

Befolkningen er noe delt i synet på hvordan EU har bidratt overfor Norge gjennom EØS-avtalen. Det er likevel klart flere som mener EU har bidratt positivt enn som mener EU har bidratt negativt. 35 prosent mener EU har bidratt mest positivt for Norge, mens kun 18 prosent mener EU har bidratt mest negativt. Dette er noe ned i forhold til i fjor.

8. Hva mener du Norge er best tjent med? LES OPP 1-3

	September 2016	August 2017
Bli medlem av EU	13 %	13 %
Ikke være medlem, men beholde EØS-avtalen	61 %	60 %
Ikke være medlem, og si opp EØS-avtalen	21 %	20 %
Ikke sikker	5 %	7 %
Antall spurte	1001	1001

På spørsmålet om hvilken tilknytningsform til EU Norge er best tjent med, er det tydelig at EØS-avtalen står sterkt i befolkningen. 60 prosent ønsker å fortsette med den løsningen vi har i dag. Kun 13 prosent mener Norge er best tjent med å bli medlem av EU. 20 prosent mener vi bør si opp EØS-avtalen og i tillegg fortsatt stå utenfor.

Tallene er svært stabile i forhold til i fjor.

9. Oppfatter du det som positivt eller negativt at Storbritannia valgte å melde seg ut av EU?

	September 2016	August 2017
Positivt	33 %	27 %
Negativt	50 %	54 %
Verken positivt eller negativt	12 %	10 %
Ikke sikker	5 %	9 %
Antall spurte	1001	1001

Over halvparten av velgerne oppfatter det som negativt at Storbritannia melder seg ut av EU. Dette er også en økning siden i fjor. Vel en fjerdedel av velgerne mener det var positivt. Det er klart lavere enn det vi registrerte for snart et år siden.

10. Kan du nevne noe, der du mener EU har bidratt positivt?
IKKE LES OPP

	Oktober 2015	August 2017
Fredelig sameksistens mellom landene	25 %	17 %
Økonomisk utvikling og handel mellom landene	25 %	24 %
Kulturell utvikling og forståelse	6 %	3 %
Politisk stabilitet	7 %	3 %
Schengen-samarbeidet, åpne grenser	4 %	7 %
Demokratiutvikling i Øst-Europa	1 %	2 %
Samarbeid mellom landene	3 %	12 %
Felles valuta, euro	1 %	2 %
Felles lovgivning	1 %	2 %
Felles klimamål	-	3 %
Felles arbeidsmarked	-	2 %
Forsknings- og utdanningsmarked	-	1 %
Annet	3 %	5 %
Ikke noe spesielt	23 %	27 %
Ikke sikker	17 %	20 %
Antall spurte	1001	1001

11. Kan du nevne noe, der du mener EU har bidratt negativt?
IKKE LES OPP

	Oktober 2015	August 2017
Store økonomiske skiller mellom landene	14 %	8 %
Udemokratisk system	9 %	8 %
Tungrodd byråkrati	8 %	9 %
Sentralisering	6 %	5 %
Schengen og immigrasjonsbølgen	6 %	8 %
Eurosamarbeidet og fellesvaluta	3 %	5 %
Arbeiderrettigheter, sosial dumping	1 %	3 %
Landbrukspolitikken	2 %	2 %
Påtvungne direktiver	4 %	12 %
Arbeidsinnvandring	-	1 %
Kostbart	-	2 %
Fiskeriforvaltning	-	1 %
Annet	8 %	5 %
Ikke noe spesielt	27 %	24 %
Ikke sikker	20 %	26 %
Antall spurte	1001	1001

Bergen, 14. august 2017

Thore Gaard Olausen